

Provinciale Staten van de Provincie Fryslân
SP, mevr. H. Goede, GrienLinks, Dhr. J.
Knol en PvdD, mevr. R. van der Zanden
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Leeuwarden, 18 mei 2020

Verzonden, **19 MEI 2020**

Ons kenmerk : 01760224
Afd./Opgave : Omgevingszaken
Behandeld door : A. Zijlstra / (058) 292 55 99 of a.zijlstra@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : beantwoording schriftelijke vragen over zoutwinning waddenzee

Geachte dames en heer,

Uw schriftelijke vragen op grond van artikel 39 van het Reglement van Orde, binnengekomen op 16 april 2020, beantwoorden wij als volgt.

Uw inleiding:

Op 1 april 2020 is in de Tweede Kamer een motie aangenomen van de leden Dik-Faber, Sienot en Van der Lee, waarin de minister wordt verzocht om zo snel mogelijk een onafhankelijk advies te vragen aan een wetenschappelijk panel over de effectiviteit van mijnbouw met de hand aan de kraan als beleidsinstrument om de natuur van werelderfgoed Waddenzee te beschermen. De minister heeft toegezegd deze motie uit te voeren. De Minister geeft aan dat de bevindingen van dit onderzoek uiterlijk op 1 december 2020 aan de Kamer worden voorgelegd.

Vraag 1:

Bent u het eens met de strekking van bovengenoemde motie? Zo nee: waarom niet?

Antwoord vraag 1:

Ja, De effecten van het 'hand aan de kraan' principe dienen goed gemeten en gemonitord te worden om onomkeerbare effecten op de Waddenzee te voorkomen.

Vraag 2:

Kunt u zich vinden in de toezegging van de minister?

Antwoord vraag 2:

Ja, daar kunnen wij ons in vinden.

Vraag 3:

Gezien de status van de Waddenzee zou ook de expertise van UNESCO op het gebied van mijnbouw bij dit onderzoek betrokken moeten worden; bent u bereid hier bij de minister op aan te dringen?

Antwoord vraag 3:

De UNESCO status van de Waddenzee is een status die het gebied heeft gekregen om haar natuurlijke waarden, onder andere als foerageer- en vogeltrekgebied. Wij zijn bereid om de minister te verzoeken om UNESCO te vragen expertise te leveren. De oorsprong van de motie van de leden Dik-Faber, Sienot en Van der Lee heeft betrekking op de commissie m.e.r. en de monitoring van het 'Hand aan de kraan' principe in de Waddenzee. Met het betrekken van UNESCO krijgt die vraag wel een andere inhoud. De kamermotie is gericht op de monitoring en het interpreteren van gegevens door een onafhankelijke commissie, naast de huidige commissie m.e.r.

Vraag 4:

Bent u het met ondergetekenden eens dat zolang er geen uitkomst is van het wetenschappelijk onderzoek, er tot 1 december 2020 geen nieuwe winningen in de Waddenzee van start zouden mogen gaan? Zo nee: waarom niet?

Antwoord vraag 4:

Het hangt er vanaf hoe ver een bepaald mijnbouw project is. In het geval van de zoutwinning van Frisia is de rapportage voor de monitoring gereed en dient deze op verzoek van de commissie m.e.r. op een aantal punten te worden aangevuld. Als de aanvulling aanvaard wordt door de commissie dan voldoet het project aan de voorwaarden die zijn gesteld door de minister en de commissie. In het geval van de voorgenomen gaswinning Ternaard kan de motie invloed hebben op het besluit van de minister.

Vraag 5:

In zijn brief van 3 maart jl. (kenmerk DGKE 20007174) stelt de minister dat Frisia vóór 1 mei a.s. een nulmetingsrapportage over het monitoringsjaar 2019 zal leveren. De auditcommissie zal hierover in het laatste kwartaal 2020 advies uitbrengen. Frisia heeft aangekondigd om al in mei met de winning te beginnen. Is de gedeputeerde van mening dat dit zo snel al verantwoord is?

Antwoord vraag 5:

Of de winning wel of niet verantwoord is, is een afweging die de minister maakt op basis van een aantal onderzoeken zoals in dit geval de m.e.r., het winningsplan, het advies van de TCBB, SodM. De regionale overheden geven alleen advies op het winningsplan. Op basis van de onderzoeken en het ingediende monitoringsplan door Frisia is door de commissie m.e.r. aangegeven dat Frisia haar monitoringsplan op een aantal punten moet aanvullen. Als deze aanvullingen voldoende zijn dan kan de winning op een verantwoorde manier starten, volgens de commissie m.e.r. Het betreft een aantal kleine wijzigingen in het plan. Het meetnet is inmiddels al een jaar gereed. De boring is in november 2019 gestart en loopt nog steeds en is nog niet gereed.

Vraag 6:

In uw brief van 18 december 2019 (kenmerk 01717230) waar u eerdere vragen over zoutwinning beantwoordt, stelt u dat "we al 10 jaar voordat de bodemdaling inzet gegevens uit de ondergrond krijgen." Houdt het in dat na twee jaar winning kan worden voorspeld wat de bodemdaling na twaalf jaar zal zijn? Kunt u dit uitleggen? Op welk wetenschappelijk en onafhankelijk onderzoek baseert de gedeputeerde zich hierbij?

Antwoord vraag 6:

In de brief van 18 december 2019 wordt gerefereerd aan de samenwerking die wij zijn aangegaan met de stichting bescherming historisch Harlingen om een bovenwettelijk en aanvullend meetnet te ondersteunen. Door Frisia en op basis van de onderzoeken van de TCBB en SodM wordt gesteld dat de bodemdaling van de zoutwinning na 10 jaar winnen meetbaar wordt bij de meetpalen die nu voor het wettelijk meetnet in de Waddenzee zijn geplaatst. Na twee jaar winnen is nog niet te bepalen hoe de bodemdaling over twaalf jaar is, immers is de meting pas na 10 jaar winnen meetbaar volgens de huidige prognose. De metingen die in het aanvullend meetnet in de stad Harlingen worden gemeten worden niet alleen met SodM gedeeld maar ook door een onafhankelijk deskundige die door de stichting wordt benaderd. Wij doen mee aan dit initiatief juist om de rapportage van SodM te kunnen vergelijken met de rapportage van de door de stichting gekozen deskundige.

Vraag 7:

Bij de winning van zout op land is gebleken dat de bodemdaling sterker was dan door Frisia was geprognostiseerd; wat geeft u de zekerheid dat dit bij de winning onder de Waddenzee niet het geval zal zijn?

Antwoord vraag 7:

Mijnbouw in de ondergrond en de mogelijke gevolgen daar van geven volgens SodM en de mijnbouwbedrijven nooit 100% zekerheid. In het geval van de zoutwinning onder land volgt de werkelijke bodemdaling nog steeds de prognoses. Onder land is op dit moment nog maar één winning actief. De andere drie winningen zijn inmiddels ingesloten en na het sluiten van BAS-3o is volgens de metingen zelfs de prognose van 35 cm bodemdaling nog niet gehaald. Een goede monitoring door SodM en voor het aanvullend meetnet door de stichting BHH blijft noodzakelijk.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

R.E. Bouius - Riemersma, MBA MCM, secretaris